

Příprava na vyučování Českého jazyka a literatury s cíli v oblastech OSV a čtenářství

Název učební jednotky (téma)	Evropa zavádí letní čas
Stručná anotace učební jednotky	Jedná se o vyučovací hodinu, ve které žáci na základě přečteného textu pomocí tzv. metody INSERT zjišťují známé, nové a sporné informace o zavádění letního času v Evropské unii a tím i v České republice. Rozhodují se, zda by se přiklonili ke zrušení letního času a hledají argumenty pro svá vlastní rozhodnutí. S textem žáci pracují individuálně. V rámci skupiny diskutují a argumenty pak prezentují před třídou. Během práce odpovídají na úkoly v pracovním listu.
Nutné předpoklady (Již osvojené znalosti a dovednosti žáků, které umožní, aby jednotka efektivně směřovala ke svým cílům).	<ul style="list-style-type: none"> • Znalost metody INSERT • Znalost pravidel diskuse
Časový rozsah učební jednotky	45 minut
Věk žáků (ročník)	9. ročník

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zařazená průřezová témata (včetně čtenářství)	OSV	MKV	MV	VMEGS	VDO	EV	Čtenářství
	Ano						
Vyučovací obor(y)	Český jazyk a literatura <i>Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (RVP):</i>						
	<ul style="list-style-type: none"> Žák se zapojuje do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. 						
Dlouhodobé cíle (Klíčové kompetence, části profilu absolventa, části výchovné a vzdělávací strategie školy)	<ul style="list-style-type: none"> Žák komunikuje v běžných situacích. Žák umí vyhledat informace v textu. Žák se dovede rozhodnout v eticky problematických situacích všedního dne. 						
Cíle jednotlivých průřezových témat a čtenářství, které chci v dané učební jednotce naplnit	OSV <ul style="list-style-type: none"> Žák prozkoumá, co to je argumentace, jak se pozná argument, k čemu argumentace slouží, kdy je spíše vhodné argumentovat a kdy ne a čím lze argumenty nahradit. Čtenářství <ul style="list-style-type: none"> Žák vyhledá informace v textu. Žák vypíše zadané informace z textu. Žák zformuluje vlastní názory. 						
Cíle učební jednotky	<ul style="list-style-type: none"> Žák odlišuje ve čteném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. 						

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<ul style="list-style-type: none"> • Žák využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu.
Hodnocení (Z čeho učitel i žáci poznají, že bylo dosaženo cílů a jak to učitel i žáci budou hodnotit)	<ul style="list-style-type: none"> • Vyplněný pracovní list • Odpovědi na zadané úkoly • Sebehodnocení skupiny – míra podílu zapojení jednotlivých členů skupiny do práce s pracovním listem a diskuse
Popis učební jednotky	<p>1. Seznámení s tématem, informace o změně času</p> <p>Žáci jsou seznámeni s tématem a cíli vyučovací hodiny. Společně podiskutují o změně času, komu je příjemná, komu není, jaký je asi její význam, apod.</p> <p>2. Četba textu</p> <p>Žáci přečtou text (Příloha A) a pomocí metody INSERT označí na okraji textu různé pasáže. (Např. fajfku udělají na okraji textu, pokud určitá informace v textu potvrzuje, co již věděli, nebo si mysleli, že ví. Znaménko minus udělají po straně textu, jestliže je informace, kterou přečetli, v rozporu s tím, co vědí nebo co slyšeli. Tímto znaménkem tak vlastně označují nepravdy, omyly či rozpory uvnitř textu. Znaménko plus dělají po straně tehdy, jestliže informace, kterou si přečetli, je pro ně nová a zároveň důvěryhodná. A konečně otazník udělají po straně v případě, že se objeví informace, které nerozumí, která je mate nebo o které by se chtěli dozvědět více.</p> <p>Žáci zapisují odpovědi na zadané úkoly v pracovním listu.</p> <p>3. Skupinová práce</p> <p>Ve 4–5členných skupinkách budou žáci diskutovat nad tím, zda zrušit či nezrušit změnu letního času, zformulují argumenty pro a proti zrušení letního času.</p> <p>4. Prezentace skupinové práce</p> <p>Mluvčí za každou skupinu odprezentuje, k čemu došla a seznámí</p>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<p>ostatní s hlavními argumenty pro a proti.</p> <p>5. Závěrečná reflexe</p> <p>V reflexi můžeme položit žákům např. některé z těchto otázek:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Jak bylo těžké/lehké vyplnit pracovní list? Proč? ➤ Jak se Vám pracovalo s metodou INSERT? V čem nám pomohla? V čem nám práci možná i komplikovala? ➤ Co jsme se dozvěděli o změně letního času? Co Vy si o změně času myslíte? ➤ Jaké informace jsou v textu podstatné? Jak se vůbec pozná podstatná informace? ➤ Jak jste na to šli, když jste měli sestavit zprávu o zavádění letního času chronologicky? ➤ Jaké argumenty padaly v diskusi pro a proti letnímu času? ➤ Co to vůbec je argument a co není? ➤ Které argumenty byly (jsou) nejpřesvědčivější? Z jakého důvodu? ➤ Kdy je spíše vhodné argumentování používat? Kdy spíše ne? Jaké má rizika argumentovat? Co se dá použít místo argumentování? ➤ K čemu se argumentace používá? Proč vlastně argumentujeme? ➤ Co si z dnešní hodiny odnášíte do praxe?
<p>Seznam příloh</p>	<p>Příloha A – Text s úkoly</p>
<p>Autor lekce (realizátor učební jednotky), škola</p>	<p>Ivana Brožová ZŠ Chrudim Dr. Malíka 958, 537 01 Chrudim</p>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Závěrečná sebereflexe učitele
(následuje po odučení učební jednotky)

<p>Co se mi osvědčilo během vyučování (co fungovalo, mělo úspěch, z čeho jsem měl/a radost).</p>	<p>Zajímavé byly argumenty žáků pro i proti zrušení letního času.</p> <p>Mnozí znali rodinu pekaře Pecky.</p>
<p>S jakými problémy (obtížemi) jsem se během vyučování setkal/a.</p>	<p>—</p>
<p>Co bych příště udělal/a jinak (jak bych upravil/a tuto přípravu).</p>	<p>—</p>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Evropa zavádí letní čas

Evropská unie se v neděli probudí do letního času. Ve dvě ráno se ručičky hodiněk posunou dopředu na třetí hodinu. Později se bude rozednívat i stmívat. A potrvá to až do 28. října.

Traduje se, že prvním, kdo přišel s nápadem zavést letní čas, byl Američan Benjamin Franklin, jenž v roce 1784 upozornil na možnost ušetřit na svíčkách.

Českým bojovníkem proti letnímu času byl pekař Stanislav Pecka ze Sobětuch na Chrudimsku. Zrušení letního času se domáhal u Evropského soudu.

Evropská petice nejméně s jedním milionem podpisů pro zrušení letního času je cílem současné iniciativy, kterou spouští senátor Petr Šilar.

V Česku se přetáčejí hodinové ručičky o hodinu dopředu proti středoevropskému času a zase zpátky už téměř 30 let – od 1. dubna 1979. Československo se tehdy stalo dvanáctou evropskou zemí, která si kvůli energetickým úsporám začala každoročně měnit čas. Zpočátku trvala úprava času šest měsíců, ale Evropská unie si zvykla na sedmiměsíční lhůtu. Zvyklostem Evropy se Češi přizpůsobili v roce 1996.

Posun času však nebyl historickou novinkou. Poprvé byl letní čas v českých zemích, respektive v Rakousku-Uhersku a řadě evropských států, zaveden z ekonomických důvodů už ve válečném roce 1915. Lepší využití denního světla se pak praktikovalo až do roku 1918. Také podruhé se toto nařízení vrátilo v důsledku úsporných opatření za druhé světové války. V Německu, a tedy i v protektorátu Čechy a Morava ho zavedl Adolf Hitler od dubna 1940. Hodinová úspora energie se v Československu udržela až do roku 1949. Narušování přirozeného biologického rytmu a přetáčení hodiněk pak ustalo skoro na 30 let a Československo se řídilo normálním středoevropským časem.

(úryvek z MF Dnes, 24. 3. 2012)

Úkoly k textu:

1. Po straně textu označte informace podle klíče uvedeného v tabulce:

✓	Udělejte fajfku na okraji textu, jestliže určitá informace v textu potvrzuje, co jste věděli, nebo si mysleli, že víte.
–	Udělejte minus, jestliže je informace, kterou čtete, v rozporu s tím, co víte nebo co jste slyšeli. Tímto znaménkem můžete označit také nějaký rozpor uvnitř textu.
+	Udělejte plus, jestliže informace, kterou se dozvíte, je pro vás nová a zároveň důvěryhodná.
?	Udělejte otazník, jestliže se objeví informace, které nerozumíte, která vás mate nebo o které byste se chtěli dozvědět více.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Sestavte chronologickou zprávu o zavádění letního času v českých zemích a na jak dlouhé období byl zaveden.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Uveďte informace, které znáte o Stanislavu Peckovi.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

